

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno Din 10.—, za ino-
mesečno Din 12.—, dostavljen na doma
Din 11.—, za izkaznice Din 10.—,
inštitucij po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 274.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — Št. št. poštne odločbe
razpis št. 11.757.

Na naročila brez denarja se ne
opravi. — Rokopis se ne vrača.

TABOR

Naslov

Maribor, sreda 25. februarja 1925.

Leto: VI. — Številka: 45.

Tit. knjižnica liceja
Ljubljana

•TABOR• je najcenejši slovenski dnevnik. Stane mesečno samo 10 din. Prinaša v kratkih obrisih vse najvažnejše dogodke, ki jih drugi listi raztezajo na dolgo in široko.

Brezuspešna posvetovanja opozicije.

Nezaupanje med zavezniki. — Jalove konferenca. — Dr. Korošec spletkari okoli radikalov, a radikali mu ne verjamejo. — Za vlado jasen in čist položaj.

BEograd, 24. febr. Danes so se zopet sestali šefi opozicijskega bloka. Topot je bil navzoč tudi dr. Korošec, razen njega še Davidović, Kumanudi, Hrasnica, Pavle Radić in dr. Polić. Razpravljali so o politiki opozicijskega bloka in o taktiki, ki naj bi jo vzeli proti vladi za česa skupščinskega zasedanja.

Kakor je izjavil po konferenci Vašem dopisniku eden izmed vodilnih opozicijskih voditeljev, je bila tudi ta seja brezplodna. Voditelji strank se niso mogli zediniti in »Blok narodnega sporazuma« je za sedaj z vidika enotne državne politike blok narodnega nesporazuma.

Posebno značilno je, da so opozicijski listi polni raznih namigavanj. Tudi politiki so jako muhasti. Zdaj govore o posebni akciji radićevcev, potem pa o posebni akciji klerikalcev in zajedničarjev. Vestí o posebni misli dr. Korošca so izzvale zlasti v Davidovičevih vrstah očitno zmedo. Tako pravijo, da se dr. Korošec vedno bolj »kuja« in koketira z radikali, ki jih začenjajo uvaževati tudi hrvatski zajedničarji. Te tri stranke naj bi izvedle sporazum z radićevci. Te vesti so zanimive samo vsled tega, ker se iz njih jasno razodeva strah Davidovičevcev, da bi nekega dne ostali osamljeni in izročeni nemili usodi. Sicer

pa v uspeh dr. Koroševih spletk nihče ne verjame, ker so radikali preveč odločno povedali, da nimajo vzroka, da bi cepili Nacionalni blok na ljubo desperatni radićevski gardi. Dr. Korošec seveda tudi odločno demantira in trdi, da ne bo odstopil od sporazumnega delovanja z ostalimi blokovi strankami.

Popoldne se bodo posvetovanja nadaljevala. Opozicijski voditelji ostanejo v Beogradu še 2—3 dni. Politični krogi so preverjeni, da ne bodo sklenili nič pozitivnega, ampak bodo počakali na seje glavnih odborov posameznih strank.

BEograd, 24. februarja. Vladni krogi so imeli danes več konferenc, ki jim pripisujejo važen pomen. Tako sta se posvetovala Pašić in Lj. Jovanović, Pašić in Gjurčić. Sestali so se in konferirali Pašić in Pribičević in patrijarh Dimitrije. Slednje posvetovanje je brezdvomno v zvezi s vprašanjem konkordata, ki je postal sedaj jako aktuelen. Danes se je sestala v zunanjem ministertvu posebna konferenca, na kateri so razpravljali o konkordatu poleg zunanjega ministra Ninčića, prosvetnega ministra Pribičevića in ministra Žerjava še naš poslanik v Vatikanu dr. Smolčić in bivši minister za vere dr. Janjić.

vezniška vojaška kontrolna komisija. Pred 1. septembrom ne bo mogoče misliti na izpraznitev kelmorajnskega pasu; ako pa bo Nemčija točno izvršila obveznosti Dawesovega načrta, se bo začelo s 15. avgustom izpraznjevanje ruhrske ozemlje.

Resnemu delu naproti.

Maribor, 24. februarja.

V nedavno zaključeni volilni dobi ni šlo samo za tekmo strank, kakor jo vidimo v starih državah, kjer je državna oblika relativno ustaljena. Šlo je za same temelje države, za ustavo. O vidovdanski ustavi se je že toliko razpravljalo, da bi bilo čisto odveč, ako bi še kdo vprašal, je-li ustava dobra ali slaba. Ustave niso matematične formule, o njih so mogoča razna mnenja in vsakdo ve tudi to, da niso večne. Večalimaj je vsaka demokratična ustava dobra, toda to, kako jo narod občuti, ne zavisi od njenih mrtvih besed, temveč od živih političnih sil tj. od strank in državnikov. Pri nas ni šlo in ne gre toliko za ustavo in duha ustave, kolikor gre za boj med idejo jedinstvene jugoslovanske države in njenim nasprotjem: zvezo plemenskih držav, zloženih iz pokrajin, ki so se združile in lahko ob drugi priliki v imenu samoodločbe, demokracije in bogve česa še, razdružijo. Ideja jedinstvene jugoslovanske države izvira iz ideje narodnega jedinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta ideja je obstojala davno pred vidovdansko ustavo in vsa borba velja nji, ne pa ustavi, ki je zgolj njen sedanjí državnopravni izraz.

Najsi se toliko govori o velikosrbski hegemoniji, vemo, da govori to predvsem poražena velikohrvatska hegemonija, z druge strani pa zna vsak, kdor

misli z lastno glavo, da v tekmi političnih sil zmaga tisti, ki je najsposobnejši in najdelavnejši. Če so doslej zmagovali predvsem Srbi, so zmagovali tudi za Hrvate in Slovence, dasi se je velik del le-teh umikal iz tekme, klateč rajši zvezde z neba, nego da bi priznal, da si je treba najprej zasigurati trdna tla pod nogami. Glupa radićevska politika, sloneča na varanju ljudstva z izmišljenim republikanskim paradizem in združena z defetizmom zoper novo državo, je v prvi vrsti kriva, da je dobila ideja narodnega in državnega jedinstva toliko sicer neresnih, a nadležnih in škodljivih nasprotnikov. Kolikor je bilo in je srbskega plemenskega hegemonizma, toliko živi od hrvatskih političnih napak, od pasivizma in donkichotstva plemenskih voditeljev. Tej jalovi borbi so se pridružili še slovenski klerikalci, s čemer je dobilo hrvatsko stališče v starem srbsko-hrvatskem sporu značaj prečanske avstrijantanske fronte proti Srbijancem.

V sedanjih volitvah je ponovno zmaga ideja unitaristične države. Zmagalo je načelo, da je treba vidovdansko ustavo varovati pred revizionizmom skupin, ki se do danes niso mogle spozumeti o osnovnih problemih državne ureditve. Skupin, od katerih zastopa ena unitaristično self-governamentalno stališče, druga federalistično avtonomijo, tretja konfederacijo s suvereniteto hr-

vatske republike itd. Nasproti tej zmedi političnih duhov stoji misel, da je treba obvarovati državo za vsako ceno pred vvišekejo raznih demagogov, ki so tekom šestih let političnega dela in nedela pokazali, da so zmoini najdrznejšega izdajstva in najnerealnejših pustolovščin.

Režim narodnega in državnega jedinstva je nad opozicijo zasovražen, ima tudi kot vse človeštvo razne slabosti, je pa enoten in nadaljuje državno delo v duhu integralnega jedinstva, boreč se zoper tisočere spletke federalistov in republikancev. Z novimi volitvami je dobil formalno pooblastilo od narodne večine; treba je tedaj računati z njim kot s faktorjem, ki bo še naprej odločal v konkretnu naših političnih sil.

Vlada pripravlja celo vrsto novih zakonov, ki bodo posegli globoko v naše politično in javno življenje. Ni čuda, če se opozicija čuti prizadeto, kajti marsikaj jo bo zadelo v živo. Toda — kdo je kriv, vprašajmo čisto človeško? Ali je bilo treba radićevskih harlekinad in Koroševih slovenske samodržavnosti? — Ali je to bilo res v interesu naroda in države? Povsod na svetu se danes uveljavlja načelo, da je treba preprečiti družabno anarhijo in stabilizirati razmere v mirovnem smislu. Mar je pri nas tako težko uvideti, da je federalizem za dele države bodisi klic k boju bodisi (kot v Vojvodini in Macedoniji) prva pot k uresničenju načrtov državnega sovražnika? Ali je bilo treba take politike, da se lahko sedaj opozicijskim strankam očita sramotna dejanja kot jih očitaje HRSS?

Ne, s stabilnostjo državnega reda ni več igrakanja. Trdo bo marsikaj zadelo, a mera zadeti. Vzlie temu ali bolje: baš radi tega pa gremo resnemu delu

Zlobne laži o Nemcih v Sloveniji.

Kaj pripovedujejo naši pangermani v neki francoski brošuri. Nešramna propaganda za velenemske težnje.

Zagrebske »Novosti«, ki gotovo nimajo interesa, da bi iz »strankarskih razlogov sevale mržnjo do Nemcev, kakor očita g. Schauer našemu listu, ki večkrat opozarja na pangermansko stremljenja naših Nemcev, so obelodanile v nedeljski številki nastopni članek, ki ga prinašamo v doslovnem prevodu. Če bomo dobili do rok francosko brošuro, ki jo članek omenja, se še povrnemo k tej vrlo značilni stvari. Uredništvo.

Zdi se, da Nemcem iz Nemčije in Avstrije ni nič do tega, da bi se po vojni iztrezili iz predvojnega šovinizma, temveč da skušajo zopet restavrirati pangermansko propagando. V ta namen obstoji v Nemčiji več društev, v nemškem budžetu pa so votirane zanje visoke vsote denarja. V zadnjem času so preplavili Nemci vse narode s svojimi brošurami, v katerih se na lažljiv način opisuje položaj v mladih slovanskih državah: v Jugoslaviji, na Češkoslovaškem in na Poljskem.

Te dni smo prejeli eno izmed takih pangermanskih brošur. Tiskana je v francoščini za francosko publiko in naperjena proti Slovincem, torej tudi proti Hrvatom in Srbom. Brošura ima naslov: »Obupni krik nemške manjšine v Sloveniji«. Vsa ta bedasta pangermanska brošura je spisana zbog tega, ker naše oblasti nočejo povsem upravičeno dopustiti, da bi bil bivši »Deutsches Haus« v Celju gnezdišče pangermanske propagande na severozahodnih mejah, ampak so napravile iz njega »Celjski dom«. V tej brošuri, ki je spisana lažljivo in neduhovito (kakor znajo samo Nemci biti neduhoviti), skušajo pangermani naslikati Slovence pred francosko javnostjo kot neke »barbare«, ki so »sneli uboge Nemce«. V nji se pripoveduje o »bolesti tisočev Nemcev«, ki jih Slovenci preganjajo.

Mi seveda nismo tako naivni, da bi še dokazovali neupravičenost nemških na-

padov, že zaradi tega ne, ker nam tega ni treba, zakaj vsakemu človeku širom sveta so že znane metode, ki jih uporabljajo pangermani za svojo propagandno in prevečkrat žigosani kot do. Bili so pač že prepogosto zasačeni in lažjivci in ljudje brez skrupulov, zato jih tudi mi ne moremo jemati resno. Zelim omeniti le eno reč:

V tej brošuri pripovedujejo anonimni pangermani, ki so gotovo financirani od zgoraj, čudne zgodbe o tem, da se v Avstro-Ogrski niso godile Slovincem krivice. Evo, kako to dokazujejo: Pravi, da pred vojno ni nihče Slovincem razbijal šip. Dalje, da so Slovinci imeli svoje šole, društva in časnike. Razen tega so Slovenci smeli — oh, ta nemška liberalnost! — govoriti v slovenskem jeziku. Še več: smeli so celo voliti svoje poslance.

Kakor je videti, prehaja budalost te brošure že vsako mejo. Oni se hvalijo, da so dovolili Slovincem neč reči, kakor da bi bili Slovenci pred vojno v Sloveniji — narodna manjšina. V tej brošuri piše, kajpa, nikjer ne pove, kako se danes v Avstriji maltretirajo Slovenci, ki so ostali na Koroškem. Nič ni rečeno o tem, da so Nemci v Sloveniji znanstveno bojkotirali vsako slovensko nacionalno in kulturno akcijo. V tej brošuri ne bemo, da so bili Nemci pred vojno gospodarji Slovenije, dasi so tvorili neznačajno manjšino. Nadalje brošura ne pove, da so pred vojno in med vojno zapirali Slovence radi njih zavednosti v ječe in jih maltretirali na najrazličnejše načine. Ali mislite, da se v tej brošuri omenja tisti napad, ki so ga izvršili Nemci pred vojno na slovenske poslance in ona kri, ki je tekla v Ljubljani pred vojno, ko so Slovenci demonstrirali zoper nemška nasilja? Preveč Slovencev še živi, ki so na lastnem hrbtu občutili nemško divjaštvo pred vojno, da bi lahko verjeli samo eni besedi — namreč nemški.

Ko vidimo vse to, kako smešno se nam pač zdi, da se ti pangermani obračajo na nekoga, da bi jih »rešili«. Česa in od koga? Jasno je, da bi hoteli dobiti pod firmo »rešitve« zaščito za presto pangermansko propagando. Ne zanima nas ta brošura sama na sebi, zanima pa nas to, da opozorimo vso našo javnost in vlado

na sumljive akcije nekaterih Nemcev v Jugoslaviji proti Slovincem, Hrvatom in Srbom ter na brošure, s katerimi širijo o našem narodu in naši državi lažnjive glasove. Ne, mi nismo »maščevalni«, a tudi naivni ne. Čast in roka poštenim državljanom nemške narodnosti, ki so lojalni, zoper one pa, ki še danes imenujejo Slovence kakor pred vojno: »Windische Hunde«, nadaljujemo boj. Predobro vemo, kaj je »un cri de detresse«; je to navaden pangermanski »un cri de men-songe«.

Doma in po svetu.

— **Smrtna kosa.** V nedeljo dne 22. tm. je umrl po daljši bolezni g. Vinko Matič, posestnik v Št. Jurju ob Taboru. — V celjski javni bolnici je umrl dne 22. tm. g. Jan Močnik, podpreglednik finančne kontrole v Apačah, doma iz Penikve ob juž. žel., v starosti 28 let. — Pokojnikoma blag spomin, preostalim pa naše iskreno sožalje!

— **Promocija.** Na ljubljanski univerzi je bil promoviran dne 21. tm. za doktorja prava celjski rojak g. Ervin Mejak, marljiv delavec v raznih narodnih društvih. Iskrene čestitke!

— **Pogreb nadučitelja Čučka.** Iz Smartna pri Vurbergu nam pišejo: V soboto ob 15. uri smo spremili na zadnji poti našega prarano umrlega nadučitelja gosp. Frana Čučka, dobrovoljca solunske fronte in rez. pešad, poručnika. V najlepših letih, jedva 34 let, nam ga je ugrabila zdravata jetika. Pogreb se je vršil ob lepi uredežbi domačinov, šol. mladine, njegovih prijateljev, sorodnikov in nad vse lepim številom stanovskih tovarišev. Prišli so mu zapeli tovariši-učitelji »Vigred se povrne...« v cerkvi domači pevci »Oj težka pot, oj tužna pot...« in na pokopališču zopet tovariši: »Blagor mu...« Ob odprtem grobu se je poslovil od dragega v lepem govoru podstarosta Mariborske Sokolske župe J. Novak, v imenu učiteljsstva pa tov. Majcen. Klub »Jugosl. rez. častnikov v Mariboru« je zastopal g. D. Kocmut. — Dragi Franjo! Spavaj mirno v zemlji jugoslovenski, katero reševati in osvoboditi si pripomogel Ti! — Časten Ti spomin!

— **Konvencija z Madžarsko o železniškem prometu** med Jugoslavijo in Madžarsko je bila 20. tm. zvečer podpisana. Sklenjena je na 5 let in vsebuje poleg drugih določb obojestransko tarifalno popuste na posameznih progah. Koncesija stopi 15 dni po ratifikaciji v veljavo.

— **Le pogledimo resnici v oči!** Kočevski Nemci so pri zadnjih volitvah kompaktno glasovali za SLS in ji dali krog 4000 glasov. Baje ima SLS z njimi pakt. Zanimivo bi bilo vedeti njegovo vsebino. G. Žebot v Mariboru se je ponujal mariborskim Nemcem s tako gljivimi nemškimi letaki, da jim seveda niso mogli odoleti in so kakor l. 1923 tudi tokrat pridno metali kroglice deloma za Žebota, deloma za njegovega pobratima Radića. Naši Nemci že vedo, zakaj so to storili in kakim »prijateljem« države so zaupali svoje glasove.

— **Kdo je dobival podporo iz komunističnega fonda »Rdeče pomoči«.** Beograjska policija je objavila nekaj imen in številke iz blagajniških knjig »Rdeče pomoči«, tajnega društva, ki je skrbelo za nagrado komunističnim agitatorjem. Tako so prejeli zneske po 1000—2000 din. komunistični voditelji Sima Marković, Pavle Pavlovič, Rajko Jovanović, Kosta Novaković in drugi. Značilno je, da so dali komunisti izvestno podporo Nemcem, ki so bili izgnani iz naše države kot vohuni; dalje so izdali 48.000 din. aretiranim kačakom v Makedoniji, 10.000 din. slovenskim komunistom, 60.000 din. bolgarskim emigrantom v Beogradu itd.

— **Križa češkoslovaške komunistične stranke.** Izključitev komunističnega poslance Bubnika iz stranke čl. komunistov bo najbrže imela za posledico razcep. Po vseh čeških listov se je že več organizacij solidariziralo z Bubnikom. Iz komunističnega kluba bo izstopil tudi poslanec Warnbrunn. Nezadovoljstvo z oficielno politiko komunistične stranke, ki klečeplazi pred Moskvo, narašča vedno bolj, kar je tudi ena izmed posledic splošne konsolidacije. Sicer so hoteli voditelji s protidraginjskimi demonstracijami znova vzbuditi boljševisko razpoloženje, a v celoti je ta poizkus pokazal klavrne rezultate.

— **Čičerinov položaj omanj?** Med predsednikom komunistične internacionale zloglasnim Zinovjevim in ljudskim komisarjem za zunanjo politiko Čičerinom je nastal resen konflikt. Čičerin, ki je dober diplomat, je obljubil francoskemu poslaniku, da bo komunistična propaganda v Franciji in kolonijah ustavljena. Zinovjev je radi tega poklical Čičerina na odgovor in mu zažugal, da ga bo izgnal v Kavkaz. — Pa še bo kdo kljub temu verjel, da je sovjetska vlada neodvisna in da ne govori nad Rusijo germanofil Zinovjev, sicer žid Apfelbaum...

— **V Celju se bo naprej carinilo.** Po dolgem in z mnogimi stroški spojenem delu se je podjetju Javno skladišče in prevozna družba d. d. v Celju posrečilo doseči, da se od 23. tm. naprej lahko v Celju zaezarini vse blago, izvzemši srebrnino, zlatnino, igralne karte in domino.

— **Za Dijaško kuhinjo v Ptujju** je na gostiji v Grabšineh nabral g. naduč. v p. Janko Reich 60 din.

— **Št. Janž pri Zibiki.** Dne 16. tm. se je poročil v tukajšnji cerkvi gosp. Martin Tojnko, sin gostilničarke Marije Tojnko, po domače Orebovski, z gospodično Antonijo Ferme. Oba novoporočenca sta iz najodličnejših hiš. Kot članu tukajšnje kraj. org. JDS častitamo in želimo obilo sreče v zakonskem stanu. A tudi nesreča je hotela dobiti svoj delež in kaliti že prve vesele trenutke novoporočencev. Ravno tega dne ob 4. uri pop., ko so bili svatje v največjem veselju, je izbruhnil ogenj pri viničariji g. Ivana Tojnka, brata ženinevega. Ker je bil veter zelo močen, se je takoj vnel zraven stoječi hlev, cerkvena hiša in cerkev sv. Janeza. Žalostno je bilo gledati, ko je ogenj v par urah vpepelil kar 4

poslopja. Večstoglava množica, največ iz Zibiške fare, je pridno segla po raznem orodju, drugi so se spravili na sosedna poslopja in tako hitro ugasnili vsako iskro, ki jih je veter pridno raznašal po strehah. Tudi orožništvo iz Pristave in Loke je prihitelo na lice mesta. Prizadetim naše odkrito sožalje.

Posojila obrtnikom.

Podpisana zveza opozarja obrtnike na posojila do 5000 din., ki so na razpolago pri Narodni banki, podružnici v Mariboru — za obrtnike v mariborski oblasti. Posojilo dobi vsak obrtnik, ki zadošči vsem pogojem, katere zahteva Narodna banka. Posojilo je po 6%. Prošitelj mora navesti dva poroka, katera podpiseta menico. Prošnja mora biti potrjena od pristojne zadruge in se odda pri Narodni banki, podružnici Maribor. Po odobritvi Narodne banke podpisajo prošilec in oba poroka menico in banka izplača zaproseno vsoto. Po 3 mesecih, če ima dolžnik izposojen znesek 5000 din. izpolni novo menico v znesku 4000 din. in 1000 din. v gotovini odplača. Po daljših 3 mesecih izpolni menico na 3000 din. in zopet 1000 din. odplača. Tako po 15 mesecih odplača ves dolg in po potrebi zaprosi zopet za novo posojilo. Tiskovine za prošnje in vzorce, kako se menice podpisujejo, ima zveza v zalogi in so zanimancem na razpolago.

Zveza je storila korake, da se posojilo zviša na 10.000 din. poleg drugih ugodnosti, vendar pozivljamo tovariše obrtnike, da se poslužijo sedaj v polni meri teh posojil tudi v manjšem obsegu in da ne zamudijo ugodne prilike.

Za načelstvo Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru:

Franjo Bureš I. r.

Mariborske vesti.

Maribor 24. februarja 1925.

Prešernov večer v Ljudski univerzi.

Kljub temu, da se dan pred pustom razmahuje po mestih starodavni kult pridea Karnevala in velika večina ljudi ne misli na resne reči, je pokazal Prešernov večer, ki ga je priredila sredi agilna »Ljudska univerza«, nepričakovano lep odziv. Malo kazinsko dvorano so napolnili ljudje vseh slojev in starosti, da bi slišali naše umetnike, ki so skupaj s predavateljem počastili mane enega največjih duhov našega naroda — Franceta Prešerna. Bil pa je tudi resnično prijeten večer. Zunaj je pritisкала ostru zima, v kazinski dvorani pa je ogrevala srca nesmrtna lepota Prešernove besede, ki je vrela na dan bodisi iz predavateljevih razmotrivanj, bodisi iz gorkih recitacij ali iz prvovrstnih pevskih nastopov.

Večer je otvoril s primernim nagovorom predsednik »Ljudske univerze« g. inž. Kukovec, nakar je povzel besedo g. prof. I. Fava, ki je namesto obtelega predavatelja g. prof. Teplyja razložil na kratko življenjsko zgodbo

Franceta Prešerna in očrtal sobito na podlagi dr. Prijateljve študije: »Drama Prešernovega življenja« pesnikovo duhovno osebnost, ki je ustanovila za večnost rojena dela.

Po tričetrturnem predavanju so prišle na vrsto recitacijske in glasbene točke. Bila je srečna misel, združiti s predavanjem o velikem reprezentantu naše kulture tudi podajanje njegovih del bodisi v umetniškem čitanju bodisi v muzikalnem prednašanju.

Operna pevka gđ. Vladimirova je zapela s svojim liričnim in sočnim glasom znano »Kam?« (Ko brez miru okoli divjam...) Buren aplavz je pričel ne samo o simpatijah občinstva, ampak tudi o živem, neposrednem vtisu, ki ga je napravila nanj ob decentnem spremljevanju pianistke ge. Apihove ta tipično Prešernova pesem, izražajoča tudi v skladateljevi interpretaciji ves nemir pesnikovega srca. Nato je nastopil ravnatelj naše drame g. Bratina in prebral s pristnim umetniškim vživetjem, brez patosa in recitatorske poze »Slovo od mladosti« in »Prvo ljubezen«. Mrtva tišina je vladala v dvorani, ko je govoril Prešeren z besedami svoje divne Muze. Ko se je poleg aplavz, je nastopil priljubljeni tenorist g. Zivko in zapel »Ukaze« in »Mornarja«. Njegov polni in šolan glas, združen s pateričnim načinom prednašanja, je zlasti v »Mornarju« navdušil občinstvo in izval burno priznanje. Jako globoko in čustveno je prebrala ga Bukšekova Prešernova »Zidanje cerkve na Smarjni gori«, pesem, ki je izmed Prešernovih manj znana, a je v umetniškem čitanju napravila globok dojem. Potem je prebral še g. Bratina iz »Sonetov nesreče« sonete: »O Vrba, srečna, draga vas domača« in »Življenje ječa...« Večer je zaključil nastop gđ. Vladimirove z »Nekazansko materjo«. Skladba je stavila tako pevki kakor spremljevalki ge. Apihovi pri slabo uglasenem glasovirju dokaj težke naloge, ki pa sta jih rešili z umetniško dovršenostjo kot vse prejšnje.

Bil je tedaj res lep večer — večer tihega in resnega kulturnega dela v hrupnem času in v nemirni dobi. Upamo, da nam bodo gimnazijci, ki prirede v četrtek v »Ljudski univerzi« Gregorčičev večer, posvedočili veliko ljubezen, ki jo goji naš mladi rod do goriškega slavčaka!

□

— **m Stanovanjskim najemnikom** — dr. žavnim nameščencem. Prejeli smo in objavljamo. Odbor »Društva stanov. najemnikov v Mariboru« je dobil slučajno v roke »Moj dom« št. 2, z dne 1. jan. tl. v katerem razglasa »Pokrajinska zveza društev hiš. posestnikov v Ljubljani« svojim članom, naj povišajo stanarino drž. nameščencem od 1. jan. tl. 16kratno iz leta 1914, češ, da so organizacije drž. nameščencev na anketi 6. dec. pr. l. v Ljubljani to predlagale. Ker bodo hiš. posestniki ta nasvet sigurno uporabljali, svetujemo vsem drž. nameščencem, naj se na take in enake zahteve hiš. posestnikov ne ozirajo, ker: 1. ni nobena stanovska organizacija kompetentna,

Rabljeni pisalni stroji! ANT. RUD. LEGAT & Co., Maribor, samo Slovenska ulica 7, telefon 100

Naša domača zgodovina.

(Časopis za zgodovino in narodopisje. — Izdaja Zgodovinsko društvo v Mariboru. Urejuje prof. Fr. Kovačič, XX. letnik, snopič 1.)

Pravkar so dobili člani »Zgodovinskega društva v Mariboru«, ki plačujejo 40 din. letne udnine, brezplačno 1. snopič 20. letnika društvenega glasila, 112 strani obsegajoč zvezek je zaključena knjiga zase, ki ob današnjih cenah znanstvenih knjig skoraj že odtehta 40 din. Vendar pa še letnik ni zaključen.

Devetnajst letnikov »Časopisa« tvori bogato zakladnico gradiva o zgodovini slovenske Stajerske. In naša pokrajina ima zgodovino! Zanimivo in pestro zgodovino. Veliko zaslugo si je pridobilo »Zgodovinsko društvo« za našo narodno stvar s tem, da je objektivno odkrivalo slovensko preteklost na starodavnih tleh med Muro in Savo. Treba je le, da mu da naša javnost toliko sredstev, da bo lahko uspešno nadaljevalo svoje delo. Žal da se velik del našega izobraženstva ne briga dovolj za to važno znanstveno korporacijo, dasi udnina 40 din. ni nikakr gmotna žrtev, ker jo »Časopis« zadostno povrne.

Prva številka 20. letnika, ki jo je v čedni obliki natisnila Mariborska tiskarna, prinaša najprej razpravo M. Ljubše: »Zemljepisni razvoj župnij v prazupnijah Ptuj, Velika Nedelja in Radgona«. Pisec nam podaja nekak rodovnik župnij med Dravo in Muro. Iz-

vemo, kedaj in kako so se razvile današnje župnije iz velikih, razsežnih prazupnij, ki so ustrezale takratni slabi obilnosti naših krajev. Nato sledi razprava iz peresa istega zgodovinarja o preureditvi župnijskih mej in ustanovitvi novih župnij na levem bregu Drave ob času Jožefa II. Na videz specifično cerkveno-zgodovinski spis nudi vsakemu izobražencu nekaj zanimivih vidikov v takratne kulturne, upravne in socialne razmere.

Posebno pa bo zanimala zgodovina slovenskega petja v Mariboru, ki jo je spisal za »Časopis« prof. H. Družovič. Prvi del je izšel v zadnjem snopiču letnega letnika, drugi in zaključni del, ki sega do izbruha svetovne vojne, pa prinaša ta zvezek. Avtor imenuje dobo, o kateri razpravlja, »doba čitalniškega mešanega zborovega petja« (1884—1914). Prvi del je zaključil z Miklošičem, tipičnim mariborskim glasbenikom. Z njim se je končala nekaka kompromisna doba v mariborskem družabnem življenju. Dotlej je vladalo med Slovenci in Nemci kolikortoliko znosno razmerje in so tudi pevske prireditve nosile več ali manj vidno obeležje »Burgfrieden-a«, zlasti v šestdesetih letih. Posihdoh pa se začnjo njažjo postretni narodnostni boji; naval organiziranega in od avstr. vlade privilegirane nemstva raste vedno bolj. Slovenci postajajo brezpravni in so prisiljeni, da branijo najpreprostejše eksistenčne pravice. Tam, kjer je petje teli važen kulturni in politični činitelj, kot je bilo pri nas na mejah, se je morale bo-

no stanje tudi pri tem občutiti. V uvodnem delu nam poda pisec pregledno sliko sodobnih splošnih razmer, nato pa preide k čitalniškemu petju. Okoli Slovenske čitalnice se je zdaj še bolj osredotočilo mariborsko slovensko kulturno življenje; tu je slovenska in slovenska pesem navduševala srca in jih bodrila k vztrajnosti in odporu v narodnostnem boju. Nato sledi pregled delovanja Slovenskega pevskega društva v Ptujju, glasbenega društva v Mariboru, Cecilijinega društva za lavantinsko škofijo, delavskih društev in šolskega petja. Da je slika popolnejša, je marljivi pisec pristavil življenjepisne črtice posameznih voditeljev slovenskega petja in glasbe v Mariboru.

Prof. Družovič je podal z razpravo o slovenskem petju v Mariboru čeden prispevek k naši kulturni zgodovini v 19. in 20. stoletju tja do svetovne vojne, ki je bila strahotna in mogočna overtura k epopeji narodnega osvobođenja in ujedinenja.

Nadaljno razpravo je spisal naš mladi arheolog Ptujčan dr. Balduin Saria, ki je sedaj nameščen v Beogradu. Mednarodna zveza akademij znanosti v Bruxellesu pripravila zemljevid arheoloških najdišč. Kr. srbska Akademija v Beogradu je prevzela izdajo takega zemljevida za Jugoslavijo. Dr. Saria razvija svoje misli, kako bi se dal pripraviti tak važen zemljevid za severni del Slovenije. — Razprave zaključuje prispevek vsenč. prof. Kidriča o Primožu Lavrenčiču in njegovi cerkveni ve-

smarici, ki je zanimiv kulturni in jezikovni dokument iz druge polovice 18. stoletja.

V Izvestjih razpravlja »Časopisov« ur. rednik Fr. Kovačič o krajevnih imenih v Ljutomerski okolici (Stamnjak, Kresovčak). A. Turk pa objavlja pisma dr. R. Razlaga grajščaku Dragotinu Rudežu. Nato sledijo dr. P. St. komentar k narodnim pesmim »Pegam in Lambergar« in »Lepa Vida« ter nekaj manjših prispevkov A. Turka, J. Glaserja, dr. Sarie, dr. A. D. in dr. Melite Pivec.

Pod rubriko »Slovstvo« poroča Fr. Kovačič o Stetletovih in Malovih knjigah iz umetnostne zgodovine, ter o Buličevem zborniku, dr. Tomišek piše o Gjorgjevičevi knjigi: »Naš narodni život«, J. Glaser o Kotnikovih »Storijah«, Fr. Kotnik o Gaspari-Koširjevi zbirki koroških popevk in K. Prijatelj o ročnem zemljevidu Mariborskega okrožja. Številko zaključujeta nekrolog dr. Pavlu Turnerju in društveni vestnik, slednji sam priča o živahnem delovanju Zgodovinskega društva v Mariboru in Muzejskega društva v Ptujju. Kakor beremo na str. 111, bo izšla še tekom letošnjega leta v srbohrvaški in slovenski izdaji dr. Abramičeva knjiga: »Voditelj po Petovijonu«, ki jo prijatelji lokalne zgodovine že nestrpno pričakujejo.

Skratka: »Časopis za zgodovino in narodopisje« je dobro urejen in res poučen list, ki ne bi smel manjkati v knjižnici nobenega našega izobraženca.

da stavi kjer si bodi predloge v smislu najemnine; 2. so društva stanovanjskih najemnikov, ki so edino kompetentna za taka pogajanja, zborovanje o priliki ankete 6. dec. pr. 1. zapustila ter se sploh niso pogajala; 3. je ustanovljen v Beogradu »Savez društva stanarar«, ki posreduje pri vladi ter tudi sodeluje pri novem stanovanjskem zakonu, ta bo dal potrebna navodila stanovanjskem društvom v državi, ki bodo svoje člane o vsem točno obvestila. Ne dajte se torej begati in vztrajajte pri stari najemni do 1. V. tl. oziroma do sprejetja novega stan. zakona!! — Zvedeli smo pa tudi, da so se nekateri člani društva s hišnimi posestniki pobotali ter plačali višjo najemnino. Tako ravnanje je vse graje vredno, ker se s stem daje disciplina naših vrst, slabi naš ugled in uničuje naš vpliv. Ali res ne moremo biti več nikjer složni!!

m Javen shod stanovanjskih najemnikov. Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor sklicuje javen shod za nedeljo 1. marca ob 10. uri dopoldne v gornjo dvorano gostilne »Jadrane«, Rotovski trg. (Vhod iz Lekarniške ulice).

m Zborovanje mariborskih trgovcev. Trgovski gremij sklicuje za soboto dne 28. tm. ob 20. uri v hotel »Kosovo« na Grajskem trgu zborovanje svojih članov, da se pretresejo nekateri predlogi, ki pridejo na občnem zboru gremija na dnevni red, med njimi: ureditev radi pobiranja podpor in daril raznim društvom brezposelnim in dr., lažje sledenje premembam pravil radi omejitve števila »a. čeev, radi ustanovitve tolaške blagajne za delodajalce in o drugih važnih zadevah. Da se izogajamo dolgim letenjanjem na občnem zboru, je to predloženo neohodno potrebno in se vsi gremijski člani vabijo, da se ga v čim večjem številu udeležijo.

m Mestno električno podjetje oziroma njegov šef g. inž. Uršič se vznemirja nad našo večerajšjo notico. Mi smo registrirali dotično pritožbo z izrecnim pristavkom, da smo jo prejeli iz gospodarskih krogov. Da se nismo z njo solidarizirali, kaže že to, da smo objavili v tej notici tudi doposlano nam izjavo mestnega elekt. podjetja. Namesto da bi vodja tega podjetja s stvarnim odgovorom zavrnil mnenje, ki ga je izrazil zastopnik gospodarskih krogov in ki smo ga mi po častniškarski dolžnosti objavili, si je skušal na način, ki v občevanju z uredništvom ni uzele, iztržiti jezo nad članom našega uredništva, ki je slučajno stopil k telefonu. Mi manire in lekcije g. inž. Uršiča kot netaktne odločno odklanjamo. Upamo, da bo mladostnemu vodji mestnega električnega podjetja naš javni odgovor na njegove lekcije zadostoval ter bo ob drugi priliki stvarnejši, kakor se že spodobi za šefa mestnega podjetja.

m Občni zbor Jugoslov. - češkoslov. Lige se bo vršil — kakor smo sporočili že pred tednom — v soboto dne 28. tm. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Ta občni zbor ne bo navadna društvena prireditev, ampak bo hkratu sestanek vseh Mariborčanov, ki čutijo potrebo ožjih stikov med obema narodoma. Vsled tega so vabljeni poleg članov tudi dosedanjí nečlani, ki se lahko vpišejo pred občnim zborom proti plačilu malenkostne članarine. Naša liga je že ob svoji ustanovitvi vzbujala pozornost čeških krogov, ako pa bo mariborsko izobraženstvo dovolj cenilo njen pomen ter ji nudilo gmotno in moralno pomoč, bo njen ugled še vzrasel. Agitirajte tedaj za pristop k ligi in za udeležbo na občnem zboru! Pripomnimo, da bo po občnem zboru družabni večer.

m Gregorčičev večer priredi »Ljudska univerza« v nedeljo dne 1. marca ob 5. uri popoldne. Prireditev so organizirali dijaki mariborske gimnazije, ki bodo tudi sodelovali kot peveci, recitatorji in predavatelji. Večer bo nudil vpogled v predstavitelje naše srednješolske mladine ter bo kot mladinska prireditev, namenjena tako odraslim kakor mladini jako zanimiv. Opozorjamo nanj že danes.

m Premestitev uradov Finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru. Uradi zgorajšnjega ravnateljstva so se minuli teden preselili iz sedanjih prostorov na Ciril Metodovi cesti na Slomškovo trg št. 11 tik glavne pošte, kjer se uraduje od 23. tm. zopet v polnem obsegu. Sprejem strank pri vseh referatih samo od 10. do 12. ure, izvzeti so absolutno neodložljivi zelo nujni in važni slučajji, v katerih lahko stranke tudi v ostalih uradnih urah osebno intervenirajo.

m 61. občni zbor Slovanske čitalnice se vrši dne 14. marca tl. ob 20. uri v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Že danes se opozarja člane, da se občnega zbora sigurno udeležijo.

m Godišnji zbor Officirskog doma. U nedeljo 1. marča u 9 časova pre podne odrzaci se godišnji zbor sviju članova officirskog doma garnizona Mariborskog u prostorijama »Činovničke menze« na Slomškovem trgu, — sa sledećim dnevnim redom: 1. Izveštaj dosadanje uprave. 2. Predlozi upravnog odbora s pojedinih članova. 3. Izbor poverenika za pregled godišnjih računa. 4. Predlozi za popunu i izmenu statutu. 5. Izbor nekih članova upravnog odbora. Članovi, koji po tački 2. i 4. dnevnog reda imaju da stave neke predloge, neka iste pismeno dostave predsedniku doma, pukovaiku g. Stojanu Nikoliću najdalje do 27. ov. m. Umoljavaju se svi gg. rezervni oficiri — članovi offic. doma da ovome zboru u što većem broju izvode prisustvovati.

m Podražanje piva. Zadruga gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev v Mariboru nam je poslala v objavo nastopno informacijo: Ker so se pivovarne v Sloveniji kartelirale ter baje radi velikih izdelovalnih stroškov pivo znatno podražile, so gostilničarji, hotelirji in kavarnarji v Mariboru proti svoji volji prisiljeni, od 25. februarja tl. dalje povišati cene piva, kot sledi: V gostilnah: Marčno pivo 1/2 l (vrček) 4 din., 2/3 l (čaša) 2,75 din., v steklenicah 6 din. 2. V kavarnah: Marčno pivo 1/2 l (vrček) 5 din., 2/3 l (čaša) 3,50 din., v steklenicah 6,50. Pri specialnih pivih se zvišajo omenjene cene za 0,50 para.

m Strogi pasji zapor v Mariboru. — Mestni župan je izdal nastopni odlok: ker je bila dne 22. febr. 1925 v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 19 ugotovljena steklina pri psici, ki se je teden dni poprej gonila s psi v območju mesta, odredjam ponovno v svrhu zatiranja pasje stekline za celo mestno občino: 1. Strogi pasji zapor; 2. pse, katere se jemlje na ceste, je zavarovati v varnim ogobčnikom, ki zabrani grizenje in padanje in se imajo vsi psi ob enem voditi na vrvice; 3. vsi drugi psi morajo biti pripeti na zanesljivi železni verigi; psi ki služijo kot varuhi in ki so priklenjeni pri dvorcih (hišah), morajo biti zavarovani v zaprtem prostoru, tako, da je vsak pobeg in poškodba oseb izključena in dostop tujim psom nemogoč; 4. Iz območja mestne občine se smejo psi odstraniti le z dovoljenjem mestnega magistrata, to pa le tedaj, če se spozna po uradnem živnozdravniku psa popolnoma nesumljivega; 5. Vse mačke morajo biti varno zaprte; Prepovedano je jemati pse v gostilne, kavarne in druge javne prostore (trgovine, mesnice, zabavišča). Tudi je prepovedano, da bi se psi, ki se vodijo po javnih vrtilih in nasadih, pustili prosto okoli tekat; 7. Psi, kateri ne bi bili po teh določbah zavarovani, oziroma bi se zasadih brez znamk, nadalje prosto stikajoče mačke, se morajo brez izjeme usmrtili.

m Tatvine. Marija G. v Grajski ulici je prijavila, da je neznan tat odprl s ponarejenim ključem vrata njenega stanovanja in ji odnesel 1 bankovec po 100 in 1 bankovec po 1000 din. Te tatvine kakor tudi tatvine pri nekem mesarju, o katerem poročamo na drugem mestu, je osumljen brezposelni postopač Maks K., ki je bil dne 23. t. m. ob pol 17. uri aretiran na zahtevo nekega železničarja, pred čigar stanovanjem je tekal misleč, da ni nikogar doma. Ko pa so se vrata odprla, je urno obrnil proti podstrešju. Pri aretirancu so našli 2 zlati ženski uri, 1 kratko in 1 dolgo zlato verižico ter cigaretno dozo sumljivega izvora. Po nekaterih znamenjih sklepajo, da je ta mož odpiral vrata s ponarejenimi ključi in kradel denar. — Dne 24. tm. ob pol 17. uri je opazila ravnateljica dekliskega zavoda »Vesna«, da so na dvorišču sumljivi ljudje. Predno pa je mogla priti policija, so bili tatovi v shrambi za jedila. Jedli se sicer niso dotaknili, odnesli so pa 391 din. gotovine in jo jadrno popihali. — Pri pisarniškem pomočniku Roku S. je bilo na zahtevo nekega železničarja iz Nove vasi zaplenjeno kolo, ki je bilo njemu ukradeno.

m Nezgode. Pri tvrdki Pfrimer zaposlenemu sodarju Petru Zadravcu se je spodrsnilo na stopnicah v klet in si je izpahnil desno roko. Rešilni oddelček ga je prepeljal v bolnico. — Dne 24. tm. ob 4.15 se je sesula z neke hiše v Gosposki ulici debela plast snega na 55letno Katarino Nedeljko in jo podrla na tla. Pri padcu si je izpahnila levo roko in se tudi sicer poškodovala.

m Društvo »Zarja« na Pobrežju je priredilo na pustno nedeljo svojim članom in drugim gostom lep večer. Pevske točke so bile vse vzorno nastudirane, čemur se pa ni čuditi, kajti pevski zbor ima skozi vse leto dve vaji na te-

den, trud, ki ga zna ceniti samo tui, ki ve, kako težko je držati pevce skupaj in kako težko je vaje res vedno obiskovati. Pevovodja gosp. Živko ima največje zasluge, da so šle težke pesmi kakor »Naša zvezda«, »Oj zeleni travniki«, »Pomlad«, »Mornar« in »Adrijansko morje« tako izvrstno. Tudi dvodejanka »Pogodba« ni ravno lahka, in vendar je občinstvo zelo zabavala. Pustro razpoloženje so dvigali komični kupleti in solospevi ter prav čedne maske, ki so dale tudi plesu še-le pravo pestrost. — Z večerom smo bili torej prav zadovoljni, zlasti ko smo opazili velik preokret na boljše tekem zadnjih mesecev, odkar deluje društvo »Zarja« tako plodonosno. Oni znani šovinizem se umika na Pobrežju, kajti tudi Nemei so se udeležili prireditve, da je bil Rojkov salon nabito poln. Socijal-demokratsko društvo »Svoboda« je hotelo tudi na Pobrežju v kalnem ribariti in je računalo na privlačnost s tem, da prireja večere s samonemskim sporebnim občinstvom pa zna ločiti trud od špekulacije in je za to uspeh tega društva na Pobrežju minimalen. Le na nekaj še bo treba pomisliti: Na tako dela potrebujemo polju, kakor je Pobrežje, ne zmore vsega samo ena moč. Šolska uprava bo morala pač prideliti na to šolo že značajne in delavljne učitelje, kajti v prihodnjem času se ne bo izčrpala naloga učitelja samo med štirimi šolskimi stenami, treba bo tudi na javno izvenšolsko delo, pri čemer večno tekanje v bližnje mesto, kjer ni v tem oziru posebnih potreb, ničesar ne zaleže. V Pobrežje mora priti še nekdo, ki bo hotel v Gasilsko in pevsko društvo. V tem oziru se je videla velika potreba celo pri nedeljski prireditvi in zato želimo, da se tudi v tem oziru kmalu kaj spremeni na bolje. St.

m Lepa šolska prireditev v okolici. Iz Brezja smo prejeli: Včeraj 22. tm. je učiteljstvo naše šole pri Selu v Zerkovcih priredilo izborno uspelo šolsko predstavo. Petje, igra in ves nastop učenec je pričal kaj zmore in doseže smotreno in neumorno delovanje za svoj poklic vnetega učiteljstva. Dvorana Šelove gostilne je vkljub skrajno neugodnem vremenu bila nabito polna in raz vseh lic presenečenih staršev se je čitala zadovoljnost in priznanje. — Le tako naprej, gosp. nadučitelj Petrovič in kmalu bosta šola in učiteljstvo zopet uživala oni prepotrebni ugled, brez katerega si ne moremo misliti uspešnega delovanja. Konečno naj še omenim, da je pri posameznih točkah in med odmori prav lepo igral domač orkester na lok sestojel iz učiteljstva in treh ljubiteljev godbe.

m Kdo ima postransko službo za inteligentnega ruskega begunca? Rus z veliko družino (ženo in 3 otroci) je namiščen kot dnevničar pri nekem državnem uradu in dobiva malenkostno plačo mesečnih 1260 din. Ob tej plači živi družina v veliki bedi in je glad v hiši vsakdanji gost. V svojem obupnem položaju prosi s tega mesta dobrosrčne ljudi, da mu pomagajo najti kakšen postranski zaslužek pri računovodstvu, knjigovodstvu ali kaj podobnega. Delo bi izvrševal ob prostih urah. Naslov pove uredništvo našega lista.

m Čudna tatvina. Mesar Ivan P. v Gosposki ulici je prijavil, da mu je dne 21. tm. neznan tat odprl s ponarejenim ključem stanovanje in odnesel iz njegove — nočne omariče 6000 din. Druge reči je pustil popolnoma pri miru. Kaj je vodilo neznanega tataravnost v nočno omaro, je prav tako zagonetno, kakor je čudno to, da kdo napravi iz nočne omare — blagajno.

m Originalen parček. V soboto ob pol 17. uri sta prišla v vežo policijskega komisarijata Marija K. iz Ritoznojca in Alojz I. s Tezna in se začela sredi veže divje pretepati. Tako sta padla naravnost v policijski objem, kjer sta se potolažila.

m Olepševalno in tujsko prometno društvo za mesto Maribor in okolico v Mariboru sklicuje letošnjo redno glavno skupščino (občni zbor) na dan 28. febr. 1925 ob 20. uri v restavracijskih prostorih hotela »pri Zamorecu« s sledećim dnevnim redom: 1. poročilo odbora, 2. nadomestne volitve in 3. slučajnosti. V slučaju nesklepnosti se vrši glavna skupščina pol ure pozneje ob vsakem številu navzoćih članov.

m Grajski kino. Opozorjamo na nadaljevanje (II. del) senzacionalnega velikepega filma »Koenigsmark«.

m Mestni kino. Od torška dne 24. do četrtka 26. II. se predvaja velfilm »Možje čuvajte se deklet« komedija v 5 činih v glavni vlogi Oreste Bilacija, Lja Miari, Alberto Collo in Viktor Pieri. —

M. U. Dr. Jože Sekula
Maribor, Koroška cesta 15/1.
Telefon 17. Telefon 17.
ORD.: Dopoldne od 9. do 11. ure
396 Popoldne „ 2. (14.) do 4. (16.)

m Maškerada pri Götzu, ki jo priredi danes na pustni torek I. SSK. »Maribor« za našo mladino, je vzbudila veliko zanimanje. V izogib prevelikega navala na blagajno se starišem sporoča, da ima tvrdka Höfer v Šolski ulici vstopnice za otroško maškerado v predprodajo. Otroška garderoba pri Götzu se odpre že ob pol 12. uri. Tri najlepše otroške maske se nagradijo. — Zvečer ob 20. uri se vrši običajne vsakoletna velika športna maškerada. Najlepša maska letošnjega predpusta sprejme častno nagrado. Vstopnina 20 Din.

m Kolesarski klub »Perma« ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 1. marca ob 9. uri predpoldne v Narodnem domu. Ker je na dnevnem redu važen razgovor glede razvitja prapora, se vse člane naproša, da se občnega zbora sigurno udeležijo. — Odbor.

m Kavarna »Bristol« Na Pepelnično sredo postreže z haringovo solato in z raznovrstnimi mrzlimi ribami.

m Izjava. Podpisani prekličem vse, kar sem govoril o svoji ženi kot neresnično. Kdor še bo to neresnične vesti dalje širil, bom proti njemu sodnijsko postopal. — Gnus Martin. 444

Narodno gledališče.
REPERTOAR

Četrtek, 26. febr. »Ksenija« in »Cavalleria rusticana«. Ab. D (kuponi). Gostovanje tenorista Cammarotte.
Petek, 27. febr. »Vdova Rošlinka«. Ab. B (kuponi).
Sobota, 28. febr. »Ksenija« in Cavalleria rusticana«. Ab. E (kuponi). Gostovanje tenorista Cammarotte.
Nedelja, 1. marca »Moloh«. Ab. C (Premijera).

Premijera Parmove opere »Ksenija« in gostovanje tenorista G. Cammarotte v »Cavalleria rusticana«. V četrtek, dne 26. febr. se vprizori eno najboljših glazbenih del pokojnega skladatelja in častnega člana našega gledališča Viktorja Parme in sicer njegova enodejanska opera »Ksenija«. To delo je pred leti vprizorila tudi ljubljanska opera in sicer z velikim uspehom. Posebne omembe vredni je intermezzo v tej operi, na katerega je bil naš priljubljeni skladatelj zelo ponosen in to po vsej pravici. Delo režira g. Rasberger, dirigira gosp. Mitrovič. Isti večer, skupno s »Ksenijo« se vprizori vedno sveža, vedno privlačna, bogatomelodijozna Mascagnijeva enodejanska opera »Cavalleria rusticana«. V tej operi bomo imeli zopet priliko pozdraviti pevca in igralka odličnih kvalitēt g. Cammarotta, ki bo nastopil v vlogi »Turridu«. Gospoda Cammarotta poznamo še izza njegovega prvega gostovanja v »Carmen« kot »Don Jose«. Tedaj nam je pokazal odlični umetnik, da je kljub svoji starosti, na odru še vedno svež in poln mladostnega temperamenta. — »Cavalleria rusticana« dirigira in režira g. Mitrovič. — Vsekakor obeta biti operni večer v četrtek 26. tm. eden izmed zelo zanimivih. Vstopnice se še lahko sedaj rezervirajo (telefon 382).

P. t. Abonentom. Ker je že davno zapadel drugi rok za vplačevanje abonmana, prosimo p. t. abonente, da nemudoma poravnajo tozadevna vplačila. Obenem si usojam opozoriti tudi p. t. abonente uradnike, ki še niso vplačali, da čimpreje, najkasneje pa do 1. marca plačajo zaostale obroke.

Sokolstvo.

m Maškerada Sokolskega društva Studenci se vrši na pustni torek v Sokolskem domu. Najavljenih je več skupin lepih mask, vsak, kdor želi pust pošteno pokopati, se najesti rajskosladih krofov in srebati izborno ne predrago kapljico, pozna le eno parolo: Na maškerado Sokola Studenci!

m Veselični odsek »Sokolskega društva« v Mariboru poziva vse, ki do sedaj računov za delo in dobavitve za »Sokolsko maškerado« še niso predložili, da vpošljejo račune najkasneje do sobote 28. tm. na »Trgovsko banko« Slovenska ulica. Odbor.

Zanimivosti.

r Izseljevanje iz Jugoslavije od pre-
vrata do danes. Prvi čas po vojni je šte-
vilo izseljencev iz krajev naše države,
odkoder so se poprej v celih trumah se-
lili v Ameriko, znatno padlo, naraslo pa
je število povratnikov. L. 1919 se je iz-
selilo 291 oseb, vrnilo pa se iz inozem-
stva 7324 oseb. A že l. 1920 se je izselilo
5988, vrnilo 18.980 oseb. L. 1921 je število
izseljencev naraslo na 12.965, število po-
vratnikov palo na 8219. L. 1922 se je izse-

lilo 6085, vrnilo 6575 oseb, torej je bilo
približno ravnotežje. L. 1923 pa je že bi-
lo 11.473 izseljencev, in samo 1950 povrat-
nikov. L. 1924 se je izselilo 19.575 oseb,
povrnilo samo 4794 oseb. Lani je bilo od
prevrata sem največje število izseljen-
cev. Tolažba je le ta, da je bilo lani med
izseljenci nad polovico Neslovanov: 4239
Nemcev, 4218 Madžarov, 149 Rumunov
i. t. d.

Podpirajte Jug. Matico!

**Kyffhäuser-Technikum
Frankenhausen (Nemčija)**

oddelek za inženjerje in stro-
kovne delovodje za splošno
in poljedeljsko strojništvo,
elektrotehniko, letalsko teh-
niko in visoko železarsko
stavbeništvo. 447

**Klobuke, dežne plašče,
čepice, perilo, čevlje itd. kupite solidno pri
Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2**

Pohišstvo

astala izdelkov za spalne in je-
silne sebe najceneje v zalogi
Šerer in drug. Maribor.
Vetrinjska ulica št. 2. 97

Srebrno jedilno orodje kom-
pletno s kaveto kot praktično
darilo za nevesto se prod. a
Koroška c. 31, vrata 5. 418

**Sprejme se kavarnaška blagaj-
ničarka, serviranja zmožna ima
prednost. Nasl. v upravi. 381**

**Soba, meblirana z električno
razsvetljavo se odda boljsemu
gospodu Naslov pove uprava
"Tabora". 416**

**Strojni delavci se sprejmejo.
Mariborska lesna industrija
Alojz Domicelj, Koroška c. 47
448**

**Opremljena soba, elektr. luč,
prost vhod, z 1 ali 2 postelji
se odda. Iz led na mestni park.
Koroševa ulica št. 2/I. nadstr.
Blizu Drž. Realko in Gimnazije
453**

Lažnjivec je vsakdo, kdor trdi
da tvrdka 400

**A. VICEL,
MARIBOR, Glavni trg 5**
ni znižala za 20% cene, vse
kuhinjske posode, kakor: emaj-
lirane, pločevinaste, težke znam-
ke „Herkules“ ter lažje vrste,
českega proizvoda, lite, železne,
posteklene in prvovrstne duplo
težke aluminijevе posode iz prv-
vrstnih tovarn, k temu porcela-
naste, kamenite in steklene robe
itd. Toraj si lahko danes vsaka,
tudi najrevnejša gospodinja na-
bavi to blago. Prej nego kupiš
pri konkurenci, informiraj se
pri tej tvrdki o cenah!

**Flor nogavice
Din. 38—
Anica Traun, Maribor
Grajski trg 1. 21**

VELIKA KAVARNA KLUB-BAR

24. Pustni torek 24.

Ob 4 1/2 uri

**Popoldanski koncert
zvečer**

Spomlad v zimi

VELIKA MAŠKERADA

Plesna zabava. Boj s serpentinami. Konkurenca
mask in kotiljonov. 3 darila. Vsaka maska dobi
1 kotiljon. One 3 maske, katere imajo ob 24. uri
največ kotiljonov, dobijo souvenirje. Razdelitev
darii v Klub-baru. Sodelujejo vsi artisti. Program.

Vstop prost * Odprto celo noč

Sreda 25. Sreda

!Pojedina slanikov!

z elitnim koncertom in umetniškimi predstavami 279

GRAJSKA KLET V MARIBORU BOGOMIR ŠLACHTA

V sredo dne 25. februarja

POJEDINA SLANIKOV

KONCERT

PLES

Začetek ob 20. uri zvečer 449

ZAHVALA.

Vsem, ki so nudili prišrna tolažila v bolezni ter
izkazali ganljivo sočutje ob smrti našega iskreno-
ljubljenega soproga, sina, brata in svaka

Franjo Čuček-a

nadučitelja pri Sv. Martinu pri Varbergu

Castiti duhovščini domače fare, posebno mnogobrojni
udeležbi učiteljstva iz Maribora, Sv. Lenarta, Sv. Ru-
perta, Ptuja in vseh sosednih šol, Sokolu in dobro-
voljcem iz Maribora in Ptuja, pevskemu društvu v
Ptuju in domačim pevcem za ganljive žalostinke,
enako vsem cenjenim, ki so ga spremili na njegovi
zadnji poti.

Sv. Lenart pri Mariboru, dne 22. februarja 1925.

450

Žalujoči ostali.

Za naše podjetje v Dalmaciji iščemo

PRVOVRSTNEGA ELEKTROMONTERJA

za vzdržavanje večje električne naprave. Monterji, ki
imajo prakso pri toku visoke napetosti (do 5.000
voltov) imajo prednost. Samo prvovrstne moči, ki so
zmožne delovati kot glavni monterji, prosimo, da
pošljejo svoje ponudbe na naš naslov: 433

„SUFID“, TRIESTE, Via Machiavelli 3/II.

Cenj. trgovcem in industrijcem se priporoča solidno domače
spedijsko podjetje

„JUGOPORT“ na Sušaku, Uskoška ul. 55.

Podružnice podjetja na Raketu in Jesenicah.
Prezema vsakovrstne transporte, carinjenja in vskladiš-
čenja blaga. Informacije brezplačno! 336

Bata

OTVORI DNE 25. FEBRUARJA

OTVORI DNE 25. FEBRUARJA

ODDELEK ZA ČEVLJE

V VELETRGOVINI

H. J. TURAD, Aleksandrova c. 7

prodaja direktno na konzumente po tovarniških cenah

PODRUŽNICE:

BEOGRAD

ZAGREB

SARAJEVO

SUBOTICA

NOVI SAD

OSIJEK

VEL. BEČKEREK

SKOPLJE

DUBROVNIK

SOMBOR

ZEMUN

BROD n/S.

451